



Vlaams  
Parlement

vergadering **C188 – CUL20**  
zittingsjaar 2010-2011

## Handelingen

### **Commissievergadering**

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 30 maart 2011

## INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het mechanisme van de auteurslezingen van Stichting Lezen - 1537 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de participatieprojecten - 1614 (2010-2011)	7
Vraag om uitleg van de heer Herman Schueremans tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Cultuurforum 2020 en de verdere concretisering van de doorbraken en acties - 1623 (2010-2011)	11
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het leesbevorderingsbeleid - 1688 (2010-2011)	13

■

**Voorzitter: de heer Philippe De Coene****Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het mechanisme van de auteurslezingen van Stichting Lezen - 1537 (2010-2011)**

**De voorzitter:** De heer Caron heeft het woord.

**De heer Bart Caron:** Voorzitter, minister, misschien is het interessant om bij wijze van inleiding mee te geven dat de voorbije dagen in de kranten het rapport van een onderzoek naar het inkomen van auteurs is verschenen. De vraag is niet getelefoneerd, zoals dat heet, ik had al wat vooronderzoek gedaan. Uit het rapport blijkt dat 60 procent van de schrijvers een gemiddeld gezinsinkomen heeft van 3000 euro. Slechts 750 euro komt louter van het schrijfwerk.

Voor mensen die de sector kennen, is dat geen nieuws. Het is niet vet als je moet leven van je pen in Vlaanderen. Nog interessanter is de verdeling van dat inkomen over de bronnen waar het vandaan komt: 30 procent van het schrijfkomen komt van royalty's en honoraria, 30 procent van subsidies en 18 procent van lezingen.

Zo maak ik het bruggetje naar het belang van literaire lezingen, niet alleen om cultuureducatieve doeleinden te dienen, die zeer waardevol zijn om de leesbevordering een handje te helpen, maar ook om de kwaliteit van het lezen van de Vlaamse schrijvers wat te ondersteunen. Dat is een terechte bekommernis. Die doelen gaan samen.

Hoe zit het vandaag met de auteurslezingen? Het is een lang verhaal dat ik zelf ken van de tijd toen ik er zelf organiseerde. Het systeem is al verschillende keren veranderd, en dat is niet verkeerd, want elk mechanisme moet op tijd en stond geëvalueerd worden. Het is finaal de vraag ten gronde die ik u stel, minister. Vandaag worden de auteurslezingen administratief behandeld door de Stichting Lezen, die in het kader van het Participatiedecreet de leesbevorderende opdracht heeft gekregen. Daarvoor krijgt de stichting 205.000 euro om door te betalen aan de organisatoren die auteurslezingen organiseren. Voor de volledigheid vermeld ik dat tien jaar geleden het bedrag voor auteurslezingen 250.000 euro bedroeg. Het is dus in de loop der jaren niet alleen in absolute cijfers gedaald, maar in reële waarde nog veel sterker.

De Stichting Lezen beheert de administratieve kant van de zaak. De auteur geeft een lezing en de stichting betaalt 100 euro rechtstreeks aan de auteur. In het verleden ging het vaak anders, via de organisator en dergelijke. Er worden van de kant van de auteurs heel wat problemen gesignaleerd met betrekking tot die lezingen. Ik overloop ze.

De Stichting Lezen sluit auteurs uit door zelf een selectie te maken, een soort criteriasetting van auteurs. Sommige auteurs melden me dat ze geen helder inzicht krijgen in de criteria die de stichting daarvoor gebruikt.

Het maximumaantal gesubsidieerde lezingen op jaarbasis is beperkt tot vijftien. Men kan daar voor of tegen zijn, maar voor sommige auteurs is het een belangrijke bron van inkomsten en betekent dat een beperking die ze niet graag zien. Voor sommige auteurs komt 25 procent van hun inkomen uit lezingen, maar het landelijke gemiddelde is 18 procent. Dat kan dus leiden tot een ernstige inkomensbeperking. Ik houd een impliciet pleidooi om het plafond van vijftien te herbekijken.

Auteurs die de laatste vijf jaar geen boek meer hebben geschreven, komen niet meer in aanmerking voor die subsidie. De aanvraagprocedure is strak en maakt het inspelen op de actualiteit zeer moeilijk, want je moet minstens zes maanden vooraf de vraag stellen. Als een auteur een boek presenteert en een organisator wil daarop inspelen, kan dat niet binnen de zes maanden. Dat is een probleem.

Het bedrag van 100 euro per lezing is al tien jaar ongewijzigd en de reële waarde ervan is sterk gedaald. Globaal genomen durf ik te zeggen dat dat bedrag voor auteurslezingen ontoereikend is, zowel het bedrag voor de auteur als het totale budget.

Minister, ik wil mijn bekommernis aan de hand van volgende vragen uiten. Is het niet aangewezen dat de selectie van auteurs alleen gebeurt volgens objectieve, harde criteria, zoals de voorwaarde dat elke auteur minstens twee boeken gepubliceerd moet hebben bij een reguliere uitgeverij, en de verdere selectie over te laten aan de organisator, in de plaats van onduidelijke inhoudelijke criteria? Moet een auteur niet, omwille van optimalere leesbevordering en cultuureducatie van volwassenen en jongeren, de mogelijkheid hebben om zoveel mogelijk lezingen te geven in plaats van de beperking van vijftien per jaar? Vindt u dat auteurs die sinds vijf jaar geen nieuw boek meer maakten, van de lijst mogen verdwijnen?

Wat denkt u van de technisch-administratieve voorwaarde zes maanden op voorhand een aanvraag in te dienen? Kan niet wat sneller op de actualiteit worden ingespeeld? Dat is vanuit cultuureducatief oogpunt tenslotte interessanter voor de lezer. Indien het aanbod auteurs omvat die in de aandacht staan, zullen de mensen er sneller op ingaan.

Moet het budget van de Stichting Lezen niet fors worden opgetrokken? Ik denk dan in eerste instantie aan het budget voor de auteurslezingen. Ik laat in het midden wie de auteurslezingen moet behandelen. Nu verzorgt de Stichting Lezen die aanvragen. In het verleden heeft het Fonds voor de Letteren hiervoor ingestaan. De administratie Cultuur zou dit ook kunnen doen. Ik laat dat in het midden.

Het budget is in elk geval niet toereikend. Het lijkt me logischer per lezing 150 tot 175 euro toe te kennen. Het huidige bedrag, 100 euro per lezing, ligt in elk geval heel laag. Kan dit budget niet door middel van interne verschuivingen worden opgetrokken? De leesbevordering, de openbare bibliotheken, de culturele manifestaties en het domein van de letteren zijn nauw met elkaar verwant en hebben doelstellingen op het vlak van de cultuureducatie en de cultuurspreiding. Ik vraag niet om meer middelen. Ik vraag enkel eens na te gaan of de middelen beter kunnen worden verdeeld.

**De voorzitter:** De heer Delva heeft het woord.

**De heer Paul Delva:** Voorzitter, ik ben niet erg vertrouwd met het stelsel van de auteurslezingen. Indien de opmerkingen van de heer Caron kloppen, moeten we evenwel oplossingen zoeken. Wat me vooral heeft getroffen, is de onduidelijkheid met betrekking tot de selectie van de auteurs die voor een subsidie in aanmerking komen. Indien die opmerking terecht zou zijn, moeten we die onduidelijkheid de wereld uithelpen.

**De voorzitter:** Minister Schauvliege heeft het woord.

**Minister Joke Schauvliege:** Voorzitter, ik wil eerst nog eens het uitgangspunt weergeven. De Stichting Lezen is destijds opgericht om het leesklimaat te bevorderen. Een van de projecten van de organisatie bestaat uit de auteurslezingen. Het doel van de auteurslezingen bestaat erin lezers en auteurs samen te brengen. Op die manier moet het lezen nog meer worden ingeburgerd. Aangezien het een middel tot leesbevordering betreft, vinden die ontmoetingen plaats in scholen, bibliotheken en verenigingen. Het is de bedoeling de auteurs ter plaatse te brengen. Commerciële activiteiten, zoals schrijfworkshops, illustratielessen of opnames van voorleessessies, komen absoluut niet in aanmerking.

Er worden niet enkel subjectieve selectiecriteria gebruikt. In eerste instantie hanteert de Stichting Lezen een volledige set objectieve criteria om auteurs in de auteurslijst op te nemen. Zo moet een auteur onder meer in het Nederlands publiceren, een minimumaantal publicaties hebben uitgebracht, een bepaald soort publicaties hebben uitgebracht en met een professionele uitgeverij samenwerken.

Naast de aftoetsing aan de criteria op deze lijst wordt tevens met de literaire kwaliteit rekening gehouden. Waarschijnlijk is dat wat de heer Caron met subjectieve criteria bedoelt.

Een commissie, bestaande uit zeven literaire specialisten, oordeelt hierover. In die commissie zetelen onder meer de Vlaamse Auteursvereniging en uiteraard ook auteurs. Indien de aanvragende auteur niet wordt geselecteerd, kan hij in beroep gaan. In dat geval zullen twee lezers die de commissie vreemd zijn, het werk van die auteur lezen en beoordelen. Indien een van beide lezers een positief oordeel velt, wordt de auteur alsnog in de lijst opgenomen.

Op initiatief van de Stichting Lezen zijn ondertussen gesprekken met de Vlaamse Auteursvereniging gestart om te onderzoeken of er andere manieren zijn om de selectie te organiseren en om auteurs in de auteurslijst op te nemen. Er is momenteel een dubbele toetsing. Er worden vaste criteria gehanteerd en een commissie oordeelt over het correct verloop. Ik vind het een goede zaak dat hierover verder overleg wordt gepleegd.

Onlangs is, onder meer op mijn vraag, een onderzoek naar de inkomsten van auteurs gevoerd. De Vlaamse Auteursvereniging beschikt ongetwijfeld over expertise die kan worden ingebracht.

De leesbevordering en de cultuureducatie vormen een heel ruim beleidsveld met vele facetten. De auteurslezingen vormen daar slechts een klein onderdeel van. We moeten rekening houden met de budgettaire context. Door een maximaal aantal aanvragen op te leggen, zorgen we ervoor dat meer auteurs een beroep op de regeling kunnen doen. Hierdoor is er meer diversiteit. Dit lijkt me een goed uitgangspunt. We geven meer auteurs een kans. Het staat auteurs natuurlijk vrij om ook buiten de werking van de Stichting Lezing te werken en lezingen te organiseren.

Auteurs die gedurende vijf jaar geen nieuw boek hebben uitgegeven, komen niet in aanmerking. De doelstelling van de auteurslezingen is de leesbevordering. De beschikbaarheid van boeken vormt hiervoor een noodzakelijke voorwaarde. Bovendien worden auteurs niet automatisch van de lijst geschrapt. Elk dossier wordt apart behandeld. De auteur krijgt de vraag of herdrukken beschikbaar zijn en of eventueel een nieuw boek in het vooruitzicht kan worden gesteld. Als er een positief antwoord op komt, zal men zich niet heel strikt aan die vijf jaar houden, maar heeft men de mogelijkheid om een beetje te schuiven.

U vroeg of het technisch-administratieve luik het niet moeilijk maakt om in te spelen op de actualiteit. De tijd tussen het moment van de aanvraag en dat van de lezing bedraagt twee tot zeven maanden, afhankelijk van het moment van de lezing. Er zijn drie aanvraagrondes per jaar: januari, mei en oktober. In de daaropvolgende maand worden de aanvragen beoordeeld op hun degelijkheid, de voorbereiding van de afspraak en dergelijke meer. In het begin van de daaropvolgende maand krijgen de auteur en de aanvrager de beslissing. Die aanvraagrondes zijn er om de kwaliteit van de aanvraag te kunnen beoordelen, wat uiteraard in de eerste plaats de auteur ten goede komt, en om goede afspraken te kunnen maken.

Zowel de aanvraagtermijnen als de beslissingstermijnen zijn redelijk. Bovendien wordt het overgrote deel van de aanvragen ook gehonoreerd. In 99 procent van de gevallen wordt de aanvraag goedgekeurd. De organisator is dus vrijwel zeker dat er een bijdrage zal zijn.

U vroeg ook naar het jaarlijks budget. Een bijdrage via de regeling van de auteurslezingen betekent niet dat de auteurs geen hoger honorarium mogen vragen aan de organisatoren. De regeling wil stimulerend zijn voor de organisatoren, maar is niet kostendekkend bedoeld. De Stichting Lezen kent jaarlijks gemiddeld ruim 190.000 euro toe voor bijdragen aan auteurslezingen. Dat is goed voor 1900 à 2000 lezingen per jaar – een heel pak. Binnen de huidige budgettaire context is een verhoging van dit bedrag niet haalbaar. Iedereen heeft zijn beperkingen. Als er in de toekomst meer middelen zouden zijn, is het nog de vraag of de budgetverhoging naar meer of naar hogere bijdragen moet gaan. Op dat moment moeten we goed kijken waar we onze accenten willen leggen. Mijnheer Delva, ik hoop dat ik hiermee ook een antwoord heb gegeven op uw vraag.

Ik denk dat alles redelijk goed in elkaar zit, maar dat neemt niet weg dat we constant moeten evalueren. Het is goed dat er nu samen met de Vlaamse Auteursvereniging wordt bekeken of er bekommernissen zijn en of er bijgestuurd moet worden.

**De voorzitter:** De heer Caron heeft het woord.

**De heer Bart Caron:** Voorzitter, minister, ik dank u voor de toelichting en voor de verklaring van een aantal dingen. Ik vind dat er nogal defensief wordt gereageerd op de suggesties die gedaan worden, behalve op het punt dat het goed is dat er wordt gepraat met de Vlaamse Auteursvereniging. U haalt dat punt duidelijk aan. Ik hoop dat het wat oplevert.

Ik heb grote twijfels over en grote vragen bij de kwalitatieve beoordeling. Ik vind het nogal betuttelend ten aanzien van het Vlaamse landschap, de organisatoren, dat er nog een commissie over moet gaan. Het is een complexiteit. We hebben het allemaal over planlast en ingewikkelde zaken. Het hele systeem is geënt op – en dit is geen verwijt aan u, minister – een vorm van wantrouwen tegenover de Vlaamse organisator: hij deugt niet, er is iets niet in orde, er kan sprake zijn van misbruik of van profitariaat.

Ik blijf erbij dat het de organisator is die een goede auteur zal kiezen. Zo verstandig zijn bibliotheken, lokale culturele afdelingen van het Davidsfonds en scholen wel. Scholen zijn trouwens grote gebruikers en het plafond van vijftien is voor scholen die graag een succesvolle auteur willen, echt een probleem. Vaak is het een gevecht om iemand als Marc de Bel bij hen op bezoek te krijgen. Natuurlijk is het bedrag niet kostendekkend bedoeld en natuurlijk kan een organisator meer betalen. In werkelijkheid betaalt een organisator ook meer, minister, want de auteurs vragen meestal meer dan die bijdrage.

Ik wil nog iets zeggen over de procedure met de drie rondes per jaar en de aanvraag die zes maanden vooraf moet gebeuren. Als 99 procent van de aanvragen wordt goedgekeurd, dan is er geen enkele reden voor het aanhouden van een dergelijk strak systeem. Laat de aanvragen binnenkomen, werk ze af en stuur ze naar de organisator. Er is geen reden om er een administratieve complexiteit aan toe te voegen, want uit de cijfers blijkt dat de aanvragers heel betrouwbaar zijn.

De budgettaire context is voor iedereen lastig, dat weet ik, maar ik heb ook voorgesteld om eens na te denken over de verhoudingen tussen de middelen voor creatie, productie, verspreiding, ook in aanverwante sectoren van het bibliotheekwerk. Misschien moeten we een bepaald percentage van een budget reserveren voor cultuurspreiding en voor leesbevordering, maar u biedt eigenlijk geen enkel perspectief. U zegt dat het blijft zoals het is en dat het zelfs als er meer middelen zijn, nog altijd de vraag is of dit een opportuun systeem is. U stelt het in vraag, vandaar dat ik meteen startte met de bedenking dat ik uw antwoord nogal defensief vind.

Ik vind het jammer dat het niet minstens mee kan groeien met onder andere de maatschappelijke kost, de inflatie en de index. Ik betreur dat.

**De voorzitter:** Minister Schauvliege heeft het woord.

**Minister Joke Schauvliege:** Mijnheer Caron, ik ben het niet met u eens dat dit een defensief antwoord zou zijn. U hebt gevraagd hoe het nu wordt gedaan en ik heb daar gewoon op geantwoord. Ik heb ook gezegd dat er ondertussen gesprekken zijn.

Er is een commissie en ik meen dat die goed in elkaar zit. Ik zal even overlopen wie erin zit. Daar zit Annemie Leysen in voor jeugdliteratuur, Edith Aerts van De Groene Waterman, Patrick Lateur als auteur, Johan Eekhout voor de bib van Gent, Ronald Grosey als stripkenner, Piet Joosten van Het Beschrijf en Passa Porta en Carl De Strycker van Universiteit Gent. De commissie is vanuit al haar invalshoeken in staat om dat goed te beoordelen.

Ik ben het fundamenteel met u oneens om altijd weer voor diezelfde auteurs te kiezen, hoe goed en populair ze ook zijn. Het is juist de bedoeling van Stichting Lezen om andere, minder bekende auteurs met jongeren en kinderen in contact te brengen. Als alle scholen juist die ene

zelfde auteur willen, kan dat lastig zijn. Het dwingt bibliotheken en scholen om eens iemand te zoeken vanuit een ander perspectief. Daarom vind ik het goed om het aantal lezingen per jaar te beperken. Anders zijn het altijd dezelfde auteurs, nu kunnen minder bekende schrijvers aan bod komen en een beter inkomen ontvangen. Ik ben het niet met u eens dat iedereen diezelfde auteur een lezing moet kunnen laten geven. Stichting Lezen krijgt daarvoor middelen. Als de overheid ondersteuning geeft, mag ze mijns inziens ook verantwoording vragen. We willen het niet lastig maken, maar dat lijkt me logisch.

Op dat punt verschillen we fundamenteel van mening. Ik vind het goed dat er wordt ingezet op diversiteit om ook eens nieuwe onbekendere auteurs en zelfs debutanten de kans te geven om een auteurslezing te geven. Ik vind het totaal verkeerd om zomaar elke keuze toe te laten en het aantal lezingen niet te beperken, vanuit Stichting Lezen uiteraard.

**De heer Bart Caron:** Ik pleit niet tegen een plafond. U hebt gelijk, we moeten de diversiteit van het aanbod van auteurs bevorderen. We moeten niet 'de populaire Jan' onbeperkt lezingen laten geven. Het plafond is nu wel wat laag. Het kan een beetje hoger.

Ik twijfel niet aan die zeven literatuurspecialisten van de commissie. Wie ben ik om dat te doen? In de politiek mogen we geen uitspraken doen over artistieke inhoud. Dat doe ik ook niet. De essentie is voor mij of dit soort wegen aan de orde van de dag zijn. De Vlaamse organisatoren en scholen zijn echt wel groot genoeg om hun keuze te maken. Ik vind het nogal betuttelend. Dat wou ik zeggen.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

#### **Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de participatieprojecten - 1614 (2010-2011)**

**De voorzitter:** De heer Caron heeft het woord.

**De heer Bart Caron:** Voorzitter, minister, de vraag gaat over participatieprojecten en de administratieve afhandeling ervan. Ik stel zulke vragen niet graag omdat ze administratief lijken, maar daarachter zit een lastige problematiek. Ik herken de problematiek uit mijn verleden. Ik heb ook vaak tegen administratieve windmolens gevochten om zaken door te drukken. Ik heb lang gewacht vooraleer deze vraag te stellen. Ik zou graag willen dat dit soort zaken niet meer gebeurt. Dat is mijn bekommernis. Ik zal het met u overlopen.

Op 15 september 2010 dienden 62 organisaties een aanvraag in als participatieproject. Het gaat voor mij niet over de waarde van een participatieproject, maar puur over de procedure. Ik ben goed geïnformeerd, minister, ik ben door verschillende organisaties benaderd. Op 4 november 2010 formuleerde de beoordelingscommissie haar advies, dat werd op 20 november in projectfiches aan u bezorgd. We zijn vandaag meer dan vier maand verder, en er zijn nog steeds projecten die op de beslissing wachten. Ik geloof dat er nu enig licht in de duisternis schijnt, maar op de dag van mijn vraag om uitleg was er nog geen beslissing. De inspecteur van Financiën had immers bijkomende vragen gesteld.

Dit sleept dus al maanden aan, ondanks het feit dat de beoordeling en de advisering grondig en consequent werden uitgevoerd. Ik ga ervan uit dat dat zo gebeurd is. Dat zijn geen eenvoudige zaken. Sommige projecten hadden een langer perspectief, al kan een participatieproject slechts jaarlijks worden aangevraagd. Dat is een van de problemen die u hopelijk opneemt in uw evaluatie van het Participatiedecreet.

Sommige projecten nemen dan iemand in dienst, maar weten niet of ze verlenging zullen krijgen in het tweede jaar en zijn dus niet zeker van hun geld. Ze moeten dan beslissen of ze die persoon ontslaan. Als ze hem ontslaan, is hun project afgelopen. Als ze hem in dienst

houden en geen geld krijgen, gaan ze failliet. Dat is een moeilijke kwestie. Ik ken zo'n project van nabij, maar ik wil me daar niet toe beperken.

Dus, vier maanden later is er nog altijd geen advies van de inspecteur van Financiën. Of is er wel een en neemt u geen beslissing, minister? Ik weet niet waar het aan ligt en dat wil ik opgehelderd zien.

U legt heel fel de nadruk op het artistieke, op de culturele praktijk in de participatie. Die bekommernis delen we. U wilt een goede selectie, u wilt vertrouwen hebben in die commissies en administratie. Dat hebt u ook al herhaaldelijk gezegd. In dat geval moeten de aanvragers duidelijkheid krijgen over hun situatie. In tijden van planlastvermindering geeft het geen pas om nog eens extra vragen te stellen aan de organisaties. Ik heb de indruk dat de Inspectie van Financiën wat dat betreft soms nog in een vorige eeuw leeft. Dat is de achtergrond van de zaak, denk ik.

We hebben het over 62 organisaties die in feite al drie maanden bezig hadden moeten zijn aan een project en nog altijd niet weten of ze geld krijgen. Misschien weten ze het nu wel, maar op 15 maart wisten ze het nog niet. Dit is niet ernstig. Minister, ik denk dat u het intrinsiek wel met me eens bent. Ik weet wel hoe moeilijk dit vaak is. We proberen periodes te vervroegen om mensen voldoende snel duidelijkheid te geven over de vraag of hun aanvraag het haalt of niet. Laten we daar alstublieft zo snel mogelijk komaf mee maken, anders wordt dit alles nutteloos en hebben die projecten geen enkele zin meer. Het heeft geen zin halverwege het jaar met iets te beginnen.

Minister, wat is de timing van de dossierbehandeling en vindt u de termijn waarvan nu sprake is, een redelijke termijn? Waarom werd die beslissing zo lang uitgesteld en wie is daar nu voor verantwoordelijk? Dat zou ik graag eens willen weten. Bent u dat? Is dat de administratie? Is dat de Inspectie van Financiën, of nog een andere instantie, zoals Begroting? Gaat het over de ambtenaar die gaat over de vastleggingen? Ik overdrijf nu enigszins, maar ik wil toch weten wie verantwoordelijk is voor een dergelijke vertraging.

Ik heb vernomen dat de Inspectie van Financiën aanvullende vragen heeft gesteld. Over welke vragen gaat het en hoe en wanneer is daarop geantwoord? Ik verontschuldig me ervoor dat ik hier misschien de indruk wek dat dit lang blijft liggen op uw bureau. Dat kan, maar misschien is dat niet zo.

Bent u zich bewust van de gevolgen voor de projecten in kwestie? Als mensen hun project tegen 15 september moeten indienen en op 15 maart, exact zes maanden later, weten ze niet of het een ja of een neen is, dan is dat absoluut demotiverend voor die mensen en die projecten. Wanneer zal er een beslissing komen? Overigens bent u niet verplicht om het advies van de Inspectie van Financiën te volgen, als er al een zou zijn. Ik verneem dat er uiteindelijk geen advies zou zijn uitgebracht, en dat het dossier onverrichter zake naar u is teruggestuurd. Als dat waar is, zal ik in de commissie Algemeen Beleid en Financiën ook eens de lade opentrekken. Dat zijn immers dingen die niet kunnen. Maar goed, ik begin bij de verantwoordelijke en bevoegde minister, de minister van Cultuur. Als u de Inspectie van Financiën wilt overrulen, moet er een begrotingsakkoord zijn van de minister van Begroting. Hebt u ondertussen dat akkoord gevraagd, of overweegt u dat akkoord te vragen?

**De voorzitter:** Minister Schauvliege heeft het woord.

**Minister Joke Schauvliege:** Voorzitter, mijnheer Caron, ik dank u voor deze vraag. Dit geeft me de kans om een en ander eens op een rijtje te zetten en in een kader te plaatsen. U zegt terecht dat iedereen wel eens vecht tegen administratieve windmolens. Ik ben ervan overtuigd dat we dit mee in overweging moeten nemen bij de evaluatie.

U vraagt hoe zo'n dossierbehandeling in elkaar zit. Die is bepaald in het uitvoeringsbesluit van het Participatiedecreet. Er wordt jaarlijks voorzien in twee subsidierondes. Subsidieaanvragen worden ofwel uiterlijk op 15 februari ingediend, voor projecten die van start gaan



vanaf 1 juli van dat jaar, ofwel uiterlijk op 15 september, voor projecten die het jaar nadien starten. Wie bijvoorbeeld vanaf 1 januari 2012 wil beginnen, moet zijn dossier dus indienen vóór 15 september van dit jaar. Projecten met een duur van meer dan twaalf maanden kunnen enkel worden ingediend in de subsidieronde die begint op 15 september.

De adviezen van de beoordelingscommissie moeten me uiterlijk bereiken op 1 mei voor de dossiers die zijn ingediend vóór 15 februari, en op 30 november voor de dossiers die zijn ingediend vóór 15 september. Ik moet dan respectievelijk op uiterlijk 1 juni of 31 december beslissen. De beslissing moet nadien ook voor advies worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Die beschikt over een termijn van twaalf werkdagen om een advies te formuleren. Zo niet, kan de adviesaanvraag aan de inspectie worden onttrokken. Een schriftelijke vraag om bijkomende uitleg schorst echter die termijn. In theorie zijn de termijnen in de procedure redelijk, maar in de praktijk zijn er een aantal knelpunten. Zo treedt er bijvoorbeeld vertraging op zodra de inspecteur van Financiën bijkomende vragen stelt, waardoor zijn adviestermijn uiteraard wordt verlengd. Van alle projecten zijn de meerjarige projecten het meest vatbaar voor vertragingen in de procedures. Het gaat dus over die projecten waarover ik het daarnet had en die altijd vóór 15 september moeten worden ingediend. Zoals ook in het uitvoeringsbesluit staat, kunnen die projecten principieel voor diverse jaren worden goedgekeurd. Om de beoordelingscommissie in staat te stellen te oordelen over de voortzetting van het project, moeten de aanvragers jaarlijks uiterlijk op 1 augustus ook een voortgangsrapport indienen.

Nu heeft de Inspectie van Financiën erop gewezen dat dit vooral met betrekking tot die meerjarige projecten niet werkbaar is. Een organisatie met een project dat bijvoorbeeld begint op 1 mei van een bepaald jaar, moet dan al vóór 1 augustus, dus nog maar na drie maanden werking, een voortgangsrapport indienen. In het decreet is ook niet voorzien in de mogelijkheid om een verlenging van een project aan te vragen. Toch lijkt het zinvol dat succesvolle eenjarige projecten kunnen worden voortgezet. Vandaar de soms moeilijke en trage besluitvorming bij de beoordeling.

U hebt me gevraagd waarom de beslissing zo lang werd uitgesteld. De beslissing is niet uitgesteld. Ik heb me altijd aan de termijnen gehouden. Bij de opmaak van de regelgeving werd er volgens mij te weinig rekening gehouden met de gangbare procedures, en zeker met het advies van de Inspectie van Financiën.

U hebt me gevraagd welke vragen de Inspectie van Financiën heeft gesteld. In het concrete geval van de subsidieronde waarover u het hebt, werden er bij de indiendatum van 15 september 62 projectaanvragen ingediend. Zoals bepaald in de procedure heeft de administratie voor al die aanvragen een fiche opgesteld, waarin de aanvragen werden getoetst aan de criteria van artikel 20 van het Participatiedecreet. De fiches werden samen met de subsidieaanvragen aan de leden van de beoordelingscommissies bezorgd die op hun vergadering van 4 november, perfect binnen de termijn, een advies formuleerden. Dit heeft mij bereikt op 23 november.

Ik heb in december beslist over de toekenning van de subsidies. Van de 62 ingediende projectaanvragen, heb ik in navolging van het advies van de beoordelingscommissie, 18 projecten positief beoordeeld. Op 5 januari verzond de administratie de vraag om advies aan de Inspectie van Financiën. Die formuleerde een eerste advies op 24 januari. De inspecteur verleende een positief advies voor 12 van de 18 projecten die door mij positief beoordeeld werden. Voor de overige 6 projecten werd bijkomende informatie en argumentatie opgevraagd.

Ik zal kort overlopen in welke lijn ze liggen. Voor een eenjarig project vroeg de Inspectie van Financiën meer duidelijkheid over de begroting van het project. Voor een ander eenjarig project waarvoor in het afgelopen jaar reeds een aanvraag werd ingediend met negatief advies van de Inspectie van Financiën, werd een stand van zaken opgevraagd. In een ander geval ging het over een nieuw project waarvan voordien reeds een project werd gesubsidieerd

waarvan de Inspectie van Financiën van oordeel was dat het daarom een meerjarig project moest zijn. Voor nog een ander project kon de beoordelingscommissie bij een eerdere aanvraag onvoldoende garanties vinden voor de resultaten na 2010. De commissie kon toen enkel een goedkeuring voor één jaar adviseren. De organisatie werd geadviseerd een nieuwe aanvraag in te dienen, want de Inspectie van Financiën beschouwde dit als een meerjarig project. Bij nog een ander project stelde de organisatie in de loop van een eenjarig project vast dat er opportuniteiten waren om in te haken op een lokale dynamiek en dat de vraag naar participatief en laagdrempelig werken groter was dan verwacht. De organisatoren dienden daarom een nieuwe aanvraag in. Ook hier is de Inspectie van Financiën van oordeel dat het om een meerjarig project gaat. Voor een laatste project was er een principiële goedkeuring voor een tweejarig project. In 2011 wil de organisatie een aantal nieuwe initiatieven opstarten. Ook hier beschouwt de Inspectie van Financiën dit project als meerjarig.

Op 16 februari verzond de administratie een uitvoerig antwoord op de vragen van de Inspectie van Financiën met bijkomende informatie. Voor de eenjarige projecten kon de administratie zowel een passende begroting voorleggen als een stand van zaken. Er kon dus worden aangetoond dat er rekening kan worden gehouden met de opmerkingen. Aangaande de overige projecten gaf de administratie ook argumenten aan om opmerkingen van de Inspectie van Financiën te weerleggen.

Op 3 maart formuleerde de Inspectie van Financiën een wederwoord. Voor twee eenjarige projecten kon de Inspectie van Financiën zich akkoord verklaren. Voor twee andere werden de dossiers en de adviezen opgevraagd en voor nog twee andere bleef het advies negatief. De administratie werd mij in de loop van maart bezorgd. Ik besliste om voor de twee negatief geadviseerde projecten een begrotingsakkoord aan te vragen. Op 11 maart formuleerde de Inspectie van Financiën een laatste advies, waarbij nog één positief advies werd verleend.

Mijnheer Caron, ik ben me er uiteraard van bewust dat dit gevolgen heeft voor de projecten en dat dat vertraging oploopt. Ik herhaal dat we ons aan de termijnen hebben gehouden, maar dat we geconfronteerd zijn met een traject.

Wanneer zal de beslissing volgen? We moeten daarvoor wachten op de beslissing van de minister van Begroting en het akkoord dat hij moet verlenen. We hopen dat dat snel in orde kan komen. Dat is de stand van zaken. Ik ben zeker bereid om dat mee te nemen in de evaluatie. Dat is noodzakelijk.

**De voorzitter:** De heer Caron heeft het woord.

**De heer Bart Caron:** Minister, dank u voor de deskundige en gedetailleerde uitleg. Dergelijke gang van zaken komt wel meer voor. Ik hoop dat het nu snel voor elkaar komt. Het is ook waar dat de regelgeving vrij strakke termijnen omvat en we misschien wat meer adem voor het beleid moeten hebben. De praktijk haalt de theorie in.

Anderzijds krijg ik, beleefd uitgedrukt, de kriebels van de Inspectie van Financiën. Daar mag je allerlei connotaties aan toevoegen. Die inspecteurs wisselen gelukkig om de twee jaar. Ik ken ze. Ik vel geen oordeel over die mensen, ze moeten hun werk doen. U moet daar niet op antwoorden, maar ik wil wel gezegd hebben dat ik me afvraag wat sommige van hun daden aan maatschappelijke meerwaarde betekenen – daarom heb ik het over wereldvreemdheid – behalve dat in de feitelijkheid een aantal financiële stromen van de overheid worden tegengehouden omdat men lastig doet. Dan starten projecten niet of wordt er niet over beslist. Stel u eens voor dat uw collega, minister Muyters, zegt dat hij zich houdt aan het advies van de Inspectie van Financiën en dat het dus njet wordt. Dan zijn we pas ver van huis.

Ik wil u vragen om daar binnen de regering eens over te praten met minister Muyters. Op een bepaald moment moet u een afweging maken. Zo kunt u ingaan op alle punten van de Inspectie van Financiën. Of u kunt die overrulen door middel van een rechtstreekse vraag van een begrotingsakkoord aan minister Muyters. U kunt dat doen in elk stadium van een procedure. Na twaalf werkdagen kunt u rechtstreeks een begrotingsakkoord vragen. Ik

verzoek u om die afweging te maken. Ik vraag u ook om vooraf een bepaalde gedragsregel af te spreken. Ik heb begrip voor de problematiek en voor de Inspectie van Financiën, maar ik heb nog meer begrip voor de organisaties die zitten te wachten om zaken op te starten met kansengroepen in de samenleving en die geen wereldvreemde gedachten kunnen formuleren.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Herman Schueremans tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Cultuurforum 2020 en de verdere concretisering van de doorbraken en acties - 1623 (2010-2011)**

**De voorzitter:** De heer Schueremans heeft het woord.

**De heer Herman Schueremans:** Voorzitter, minister, in het kader van de strategische doelstelling ‘duurzaam beleid voeren’ – met minder meer doen, denk ik dan – hebt u vorig jaar in juni het Cultuurforum 2020 georganiseerd met de intentie een toekomstvisie op het Vlaamse cultuurbeleid uit te stippelen.

Ter voorbereiding van het Cultuurforum 2020 gingen begin februari 2010 zeven ateliers – één per strategische doelstelling uit de beleidsnota Cultuur 2009-2014 – de denkoefening aan. Elk atelier stelde een visietekst op met daarin doorbraken en eventuele acties voor het toekomstig cultuurbeleid. Dit mondde uit in 30 doorbraken, doorbraken die volgens u zouden inspireren tot verdere reflectie en dialoog met de sector.

Opdat Vlaanderen in 2020 ook op cultureel vlak bij de Europese top zou horen – en dat willen we toch allemaal –, heeft de bundeling van de doorbraken een plaats gekregen in het toekomstproject Vlaanderen in Actie. Bovendien zou volgens de beleidsbrief Cultuur 2011 in het najaar van 2010 een vervolgtraject van het Cultuurforum worden opgestart. Vanuit de ateliers kwam volgens u immers het signaal dat hun werk niet af was. In dezelfde paragraaf van de beleidsbrief stelt u dat de ateliers verder werken aan de concretisering van de doorbraken en de acties, dat de vaste kern wordt uitgebreid met andere spelers en dat er midden 2011 een nieuw sectorevenement zou worden georganiseerd met de intentie een tussenstand te maken en de vooropgestelde doorbraken binnen ViA te bespreken. Volgens de website van Vlaanderen in Actie zou dit evenement plaatsvinden op 30 mei 2011. Naar verluidt zouden de ateliers die bereid waren verder te werken aan de concretisering van de doorbraken en acties, geen concrete opdracht van de minister hebben gekregen.

Dat het internationaal cultuurbeleid een van de Cultuurforumprioriteiten wordt, is duidelijk. Een tijdje geleden werd bekendgemaakt dat Hugo De Greef werd aangesteld om het internationaal cultuurbeleid mee uit te werken en de doorbraken en actiepunten rond dit thema maximaal om te zetten in daadwerkelijk beleid. Of er een terugkoppeling is met het atelier ‘internationaal cultuurbeleid’, is niet duidelijk.

Minister, blijkbaar zijn deze ateliers in de vergeethoek beland. Wat is de stand van zaken van het vervolgtraject? Werken de zeven ateliers momenteel verder aan de concretisering van de doorbraken? Zo ja, welke opdracht hebben ze gekregen? Binnen welk kader moeten ze werken? Welke timing is hun opgelegd? Werd of wordt de vaste kern van de ateliers met andere spelers uitgebreid? Zo ja, wie zijn dan die andere spelers? In de beleidsbrief Cultuur 2010-2011 staat dat de ateliers voortwerken. Indien dit niet het geval zou zijn, kunt u hiervoor een reden geven?

Op 30 mei 2011 zal het Cultuurplatform 2020 plaatsvinden. Zullen alle strategische doelstellingen daar aan bod komen of wordt het tot een aantal prioriteiten beperkt? Indien niet alle strategische doelstellingen aan bod zouden komen, welke prioriteiten zullen dan, naast vermoedelijk het internationaal cultuurbeleid, tijdens dit sectorevenement worden behandeld?

**De voorzitter:** Minister Schauvliege heeft het woord.

**Minister Joke Schauvliege:** Voorzitter, zoals de heer Schueremans terecht heeft verklaard, is het de bedoeling van het Cultuurforum 2020 cultuur een volwaardige plaats in ViA en in het Pact 2020 te geven. Dat was in het verleden niet het geval. We hebben dit rechtgezet. We hebben dit forum georganiseerd en in ViA laten opnemen. De raad van wijzen heeft een expert aangeduid om cultuur op te volgen. Dit houdt in dat aan de doorbraken een monitoringsysteem is gekoppeld.

Op 30 mei 2011 organiseren we een tweede publieksmoment. Dit evenement zal plaatsvinden in C-mine in Genk. Dit evenement is belangrijk voor ViA. Het is belangrijk dat de dynamiek behouden blijft.

De ateliers liggen niet stil. We hebben de ateliers de kans gegeven verder te werken. Een aantal ateliers hebben beslist hierop in te gaan. Een aantal andere ateliers vinden dat de globale doorbraken zijn geformuleerd en dat deze doorbraken nu een concrete vertaling moeten krijgen. Ze vinden dat ze hun werk hebben verricht en dat de concrete formulering door anderen moet worden verzorgd.

De ateliers die hebben beslist verder te werken, zijn hiermee bezig. Voor de ateliers die hebben beslist niet verder te werken, hebben we binnen de administratie een structuur opgezet om concrete beleidsvoorstellen te formuleren. Zelfs als de ateliers niet verder werken, wordt in verband met de concrete uitwerking met de sector overlegd.

Een voorbeeld van een doorbraak die tot stand is gekomen, is het opstellen van een engagementsverklaring inzake interculturaliteit. We voeren hierover momenteel overleg met de sector.

De ateliers voor ecocultuur en voor cultuurmanagement en culturele economie werken voort. Aangezien ze hiertoe bereid zijn, worden hun werkzaamheden ook verder ondersteund. De kunststeunpunten hebben zelf het initiatief genomen om te werken aan de nota inzake het internationaal cultuurbeleid.

Daarnaast is me ook gevraagd wat tijdens het volgend publieksmoment zal gebeuren. We werken uiteraard voort aan de zeven strategische doelstellingen die in de beleidsnota zijn opgenomen. Het is de bedoeling de doorbraken concreter te maken. We zullen uit die doorbraken een aantal concrete cases distilleren. Die cases zullen op 30 mei 2011 aan bod komen. We zullen hier door middel van parallelsessies een grote publieke consultatie aan koppelen. Momenteel wordt de laatste hand aan het programma gelegd. Aangezien het nog niet helemaal is gefinaliseerd, kan ik nog niet alle details geven. Zodra het klaar is, zal het programma op de website [www.cultuurforum.be](http://www.cultuurforum.be) verschijnen.

De dynamiek is er. We werken voort. We laten de ateliers de vrijheid. Een aantal ateliers waren van mening dat er al intensief was gewerkt, dat er al doorbraken waren en dat dit zou moeten volstaan. De concrete vertaling moet volgens hen op een ander bestuursniveau gebeuren. De administratie werkt hier momenteel hard aan. Dit past binnen ViA. Er is overigens ook een monitoringsysteem.

**De voorzitter:** De heer Schueremans heeft het woord.

**De heer Herman Schueremans:** Minister, ik heb nog een concrete vraag. Hebt u er een goed oog in?

**Minister Joke Schauvliege:** Ja. Er zijn al een aantal doorbraken. We beschikken over concrete elementen, zoals die engagementsverklaring. Dit kan op relatief korte termijn effectieve resultaten opleveren. Misschien moeten we eens een lijst van die doorbraken opstellen en overmaken. We hebben de door de ateliers geleverde input in de beleidsbrief opgenomen. Nu moeten we voor een concrete beleidsvertaling zorgen.

**De heer Herman Schueremans:** Minister, denkt u niet dat bepaalde ateliers even vaag als bepaalde ateliers van bepaalde logebroeders zullen blijven?

**Minister Joke Schauvliege:** Ik weet niet goed wat ik daarop moet antwoorden. We hebben de ateliers gevraagd om een aantal langetermijndoelstellingen te formuleren. Meestal gaat het niet om concrete doelstellingen. Dat is ook moeilijk. Indien we voor 2020 bepaalde doelstellingen naar voren schuiven, is het moeilijk die doelstellingen ook concreet te vertalen. Ik heb begrip voor het standpunt van de ateliers. Ze hebben die doelstellingen tot stand gebracht. Hoe we die doelstellingen in 2020 zullen bereiken, is een vraag waarop het beleid een antwoord moet bieden. Dit moet in overleg met de sector gebeuren. Ik vind niet dat we een onlogisch traject volgen. Langetermijndoelstellingen zullen altijd iets algemeen hebben en zullen altijd een concrete vertaling moeten krijgen.

**De heer Herman Schueremans:** Minister, ik wens u veel succes. Ik zou niet graag eindigen met Vlaanderen in armoede.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het leesbevorderingsbeleid - 1688 (2010-2011)**

**De voorzitter:** De heer Delva heeft het woord.

**De heer Paul Delva:** Voorzitter, deze vraag om uitleg is geïnspireerd door een hoorzitting die de commissie Onderwijs enkele maanden geleden heeft gehouden over de resultaten van de enquête van het Programme for International Student Assessment (PISA-enquête). De resultaten van kinderen en jongeren worden op een aantal vlakken, zoals lezen en wiskunde, mondiaal vergeleken. Hieruit blijkt dat de jongeren in de Vlaamse scholen goed tot zeer goed kunnen lezen. Ze behoren niet tot de absolute top, maar ze doen het goed. Ze lezen echter helemaal niet graag. Indien ik me het goed herinner, scoren we op dit vlak mondiaal zelfs op de allerlaatste plaats. Dit betekent dat er geen enkel land of geen enkele regio ter wereld is waar kinderen en jongeren minder graag lezen.

Dit betekent niet dat ze te weinig lezen. Het betekent dat ze niet veel zin hebben om te lezen. Dit is natuurlijk vrij paradoxaal. Ze kunnen goed lezen. In vergelijking met de kinderen en jongeren in andere landen, lezen ze echter niet graag.

Dit baart me toch wel zorgen. Lezen is natuurlijk altijd belangrijk geweest. Er wordt momenteel echter te weinig nadruk op gelegd. We leven immers in een beeldcultuur. Beelden worden steeds belangrijker. De nieuwe media spelen, onder meer op het internet, een buitengewoon belangrijke rol.

Er zijn weinig filters. Op zich is dit een goede zaak. Het wordt voor kinderen en jongeren echter steeds moeilijker om hier op jonge leeftijd op een nuttige manier mee om te gaan. Het gaat er niet enkel om letters en zinnen te lezen. Ze moeten ook begrijpend, interpretatief en selectief lezen. Uit de massa informatie die op ons afkomt, moeten ze de correcte en waardevolle informatie halen. Er is natuurlijk een verband met mediawijsheid. Ik wil hier nu echter niet dieper op ingaan. Dit zou ons immers te ver leiden.

Ik herinner me wat kinderen en jongeren dertig tot veertig jaar geleden te lezen kregen. Dat was in feite vrij goed gedefinieerd. Het ging om een aantal kinderboeken en strips en om de Stipkrant in de krant. Dat was het ongeveer. Momenteel komen kinderen met veel meer informatie in contact. Het is des te belangrijker dat ze hier goed mee kunnen omgaan. Ze moeten begrijpend kunnen lezen.

Het gaat hier om de leescultuur en om de leesbevordering. Dit leidt ons uiteraard naar de Stichting Lezen, het aanspreekpunt voor de leesbevordering. De Stichting Lezen moet een beter leesklimaat bewerkstelligen en moet ervoor zorgen dat we meer en beter lezen. De Stichting Lezen richt zich niet enkel tot kinderen en jongeren, maar tot iedereen in Vlaanderen. Dit staat in tegenstelling tot de Stichting Lezen in Nederland. In Nederland is er een bovengrens van 18 jaar. Bij ons heeft de Stichting Lezen op dit vlak een fundamentele rol te vervullen.

In de beheersovereenkomst met de stichting werd afgesproken dat deze instelling projecten op touw zet, liefst in samenspraak met andere partners, dat ze onderzoek stimuleert, een vakbibliotheek uitbouwt, een internationaal netwerk ontwikkelt enzovoort. Concrete voorbeelden zijn de Kinder- en Jeugdjury, de Jeugdboekenweek, Boekbaby's, het initiatief 'Iedereen Leest', de Voorleesweek, De Weddenschap, enzovoort. Dat zijn allemaal waardevolle initiatieven die absoluut in de goede richting gaan.

Naast de Stichting Lezen en een aantal andere actoren, is er natuurlijk nog een categorie mensen waarover in dit parlement heel weinig wordt gesproken: de ouders van de kinderen. Het spreekt voor zich dat ze een fundamentele rol hebben in het aanmoedigen van kinderen om te lezen.

Minister, ik heb hierover de volgende vragen voor u. Als we de resultaten van de PISA-enquêtes bekijken, zien we dat onze jongeren helemaal niet graag lezen. Ik vraag me dan af of u bepaalde ideeën of plannen hebt om de leescultuur bij kinderen en jongeren aan te scherpen, om hun meer zin te geven om te lezen.

We bevinden ons natuurlijk op het snijpunt tussen Cultuur en Onderwijs. Onderwijs heeft als fundamentele taak om kinderen te leren lezen. Cultuur heeft de heel belangrijke bijkomende taak om kinderen zin te geven om te lezen. We spreken heel veel over de wisselwerking tussen Cultuur en Onderwijs, maar hier is er een vrij goed gedefinieerd deeldomein. Het gaat immers over lezen. Ik vroeg me daarom af of u al afspraken hebt gemaakt met de minister van Onderwijs om samen te werken aan een bepaald project om de leescultuur bij kinderen en jongeren in Vlaanderen en in Brussel te bevorderen.

**De voorzitter:** Minister Schauvliege heeft het woord.

**Minister Joke Schauvliege:** Mijnheer Delva, u hebt absoluut gelijk: leesbevordering, het bevorderen van de leescultuur, moet een van de speerpunten zijn in het cultuurbeleid. Lezen is niet alleen goed voor de taalontwikkeling, maar uiteraard ook voor het creatief denken en de volledige persoonlijkheidsontplooiing. U weet dat vanuit het Participatiedecreet de Stichting Lezen een sleutelpositie inneemt voor wat betreft de leesbevordering. Daarnaast zijn er nog tal van andere projecten binnen het Participatiedecreet die de bedoeling hebben om de geletterdheid te verhogen en om bij te dragen tot een beter leesklimaat.

Op die twee sporen gebeurt er heel goed werk, maar alles kan altijd beter. Ik heb al gezegd dat we dit zeker moeten meenemen in de evaluatie van het Participatiedecreet. Uit een eerste analyse blijkt dat deze projecten op een heel succesvolle manier aanzetten tot lezen. Daarbij is er zeker ook aandacht voor het belang van rolmodellen zoals leerkrachten en ouders. Een van de conclusies uit de participatiesurvey was dat er niet alleen in de leercontext moet worden aangezet tot lezen, maar dat kinderen ook thuis, in het gezin, het goede voorbeeld moeten kennen. Daarom is Boekbaby's een van de projecten die we ondersteunen via het Participatiedecreet. Alle pasgeborenen krijgen een boekenpakket zodat de ouders er samen met de kinderen al vanaf de eerste maanden mee aan de slag kunnen.

U vroeg naar afspraken met Onderwijs. Er is inderdaad een gedeelde verantwoordelijkheid met Onderwijs. We hebben al heel veel samengezeten, we hebben ook afspraken gemaakt met de minister van Onderwijs. We hebben besloten om samen de cultuureducatie uit te werken. Belangrijk is dat we nu eerst in kaart brengen wat er op het terrein gebeurt. Er gebeurt immers al heel veel, maar erg versnipperd, waardoor niemand weet wat er allemaal

gebeurt. Op basis van de bundeling die we nu doen, zullen we een aantal bijstellingen doen. Het zou de bedoeling zijn om tegen januari 2012 het volledige kader klaar te hebben. Ook op ambtelijk niveau is er overleg tussen beide beleidsdomeinen. De leesbevordering zal een speerpunt zijn binnen de cultuureducatie.

Ook onze bibliotheken spelen een belangrijke rol en moeten een taak op zich nemen. We zetten daar volop op in. In Vlaanderen zijn er maar zeven gemeenten die geen bibliotheek hebben. Er is dus een heel fijnmazig netwerk waar we nog veel meer gebruik van moeten maken. De bibliotheek van de toekomst zal ook een ontmoetingsplaats zijn, niet alleen een plaats waar men boeken ontleent. Op die manier kunnen we jonge kinderen op een meer ongedwongen manier met boeken in contact brengen.

**De voorzitter:** De heer Delva heeft het woord.

**De heer Paul Delva:** Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik meen inderdaad dat er veel gebeurt, binnen en buiten het Participatiedecreet. U zegt dat heel wat projecten een succesvolle manier zijn om aan te zetten tot lezen. Ik geloof dat. Ik geloof ook dat veel van de projecten goed zijn, dat er goede bedoelingen achter zitten, maar ook dat ze goed uitgevoerd worden. Ik onthoud echter uit de PISA-enquête dat er toch nog een tandje bij moet worden gestoken. Ik denk dat de initiatieven effectief zijn, maar als blijkt dat we de allerlaatste zijn in het mondiale peloton, dan moet er toch minstens één tandje bij. Misschien overstijgt het probleem het lezen, want ik meen me te herinneren dat we ook buitengewoon zwak scoren op de interesse van jongeren in wiskunde. In de hoorzitting had ik soms de indruk dat onze jongeren een aantal dingen helemaal niet graag doen, niet alleen lezen.

**De heer Jean-Jacques De Gucht:** Mag ik even iets vragen? In die hoorzitting kwamen waarschijnlijk verschillende vakken aan bod. Hoe meet men dat? Het is nog niet zo heel lang geleden dat ik zelf op school zat, en het resultaat zal afhankelijk zijn van de manier waarop de vraag wordt gesteld. Als dat in de klas wordt gevraagd, moet er rekening worden gehouden met het groepsgedrag, want dan zullen er maar weinig leerlingen zijn die openlijk voor hun interesse uitkomen. We moeten dit in de context bekijken.

Als we het uitleengedrag in bibliotheken en de verkoop van jeugdboeken bekijken, vallen de resultaten wel mee. Verschillende Vlaamse jeugdauteurs scoren enorm goed. Tot hier mijn bedenking.

**De heer Paul Delva:** Ik ben geen specialist. Ik weet niet hoe men het heeft gemeten. Wat ik wel weet, is dat de wijze waarop dit wordt gevraagd, de wijze waarop de jongeren worden ondervraagd, dezelfde is op wereldvlak. Ik spreek me niet uit over de absolute aantallen antwoorden, maar relatief gezien, kunnen we ons wel vergelijken met de anderen. Zo zien we dat we binnen Europa – dat zou een nuttige vergelijkingsbasis kunnen zijn – allerlaatste staan. Dat doet me toch nadenken. Ik ben er dus van overtuigd dat er een tandje bij moet worden gestoken.

Ik heb nog twee bijkomende vragen. Ik heb in mijn vraag ook even over de ouders gesproken. Vanuit de politiek hebben we weinig vat op de wijze waarop ouders hun kinderen opvoeden. Dat is misschien maar goed ook, ik pleit er niet voor om tussenbeide te komen. Het valt me wel op dat we in heel wat beleidsdomeinen, ook in dit, met heel veel schroom die categorie mensen benaderen – misschien soms met te veel schroom. Ik weet dat dit ook te maken heeft met het gelijkheidsbeleid en zo meer, want ouders geven heel verschillende dingen mee aan hun kinderen. Ik weet dat, maar ik vroeg u of Stichting Lezen zich ook specifiek tot de ouders richt met een aantal projecten. Ik denk het wel. Een paar van die projecten werden opgesomd, maar hoe zit het concreet?

Wat ik ook belangrijk vind, is wat ik zei in mijn vraagstelling over de nieuwe media. Ontwikkelt Stichting Lezen ook een actieluik, niet alleen inzake het leren lezen of het graag lezen, maar ook inzake het begrijpend lezen? Of valt dit buiten de contouren van Stichting Lezen?

**De voorzitter:** Minister Schauvliege heeft het woord.

**Minister Joke Schauvliege:** Mijnheer Delva, de analyse klopt. Wat ik vooral vaststel, is het volgende. We moeten daar trouwens eens over nadenken. Het is goed dat er met het Participatiedecreet verschillende projecten worden ondersteund, maar daardoor is er ook heel veel versnippering. Ze zijn moeilijk te meten, vaak gaat het om lokale initiatieven. Dat is niet het geval bij Boekbaby's. Daar merken we wel dat het initiatief effect heeft. Het initiatief werd nog niet zo lang geleden opgestart, maar kinderen nemen het effect mee naar een latere leeftijd. Ergens zitten we misschien met te veel versnippering en met te weinig continuïteit in projecten waarbij er echt expertise werd opgebouwd. Ik heb de eerste analyse op die manier opgevat. We moeten dit toch eens bekijken.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■